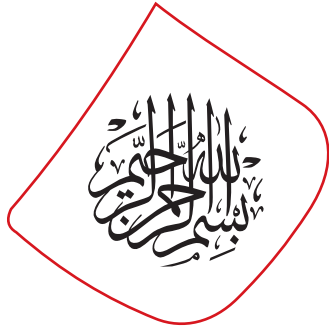

بزرگی حسین علیه السلام

بازخوانی ابعاد گوناگون «حماسه اربعین»
در بیانات حضرت آیت الله خامنه ای

◆ «روح شیعه روح کربلایی و عاشورایی است.»

۱۳۵۲/۱۲/۲۴ ●

رهبرانقلاب اسلامی دربیانات مختلف درباره‌ی ابعاد حماسه‌ی زیارت اربعین سخن گفته‌اند. مسائلی مانند: تاریخچه زیارت اربعین، ابعاد معنوی پیاده‌روی اربعین، ظرفیت اربعین در مسیر تمدن‌سازی نوین اسلامی و... در این سخنان مورد بحث و بررسی قرار گرفته است. رسانه **KHAMENEI.IR** در این کتابچه مجموعه بیانات حضرت آیت‌الله خامنه‌ای درباره‌ی زیارت امام حسین علیه السلام در روز اربعین را بازخوانی می‌کند.

◆ فهرست

۱. تاریخچه زیارت اربعین..... ۵۴
۲. قیامهای بعد از اربعین..... ۵۹
۳. اهمیت زیارت اربعین..... ۱۲
۴. حماسه راه‌پیمایی اربعین..... ۱۵
- الف) اهمیت..... ۱۶
- ب) بازتاب رسانه‌ای..... ۲۴
- ج) میزبانی مردم عراق..... ۲۶
- د) توصیه‌ها..... ۲۸

تاریخچه
زیارت
اربعین

زنده نگه داشتن حادثه عاشورا با آمدن زینب کبری علیها السلام به کربلا

حادثه‌ی عاشورای حسینی را ستمگران و ظالمان میخواستند نگذارند باقی بماند، زینب کبری علیها السلام نگذاشت. دو حرکت عمده‌ی ما - زینب کبرا علیها السلام - انجام داد: یک حرکت، حرکت اسارت بود به کوفه و شام و آن روشنگری‌ها و آن بیانات که مایه‌ی افشای حقایق شد؛ یک حرکت دیگر، آمدن به زیارت کربلا در اربعین بود؛ حالا اربعین اول یا دوم یا هرچه. این حرکت به معنای این است که نباید اجازه داد که انگیزه‌های خباثت‌آلودی که قصد دارند مقاطع عزیز و اثرگذار و مهم را از یادها ببرند، موفق بشوند؛ البته موفق هم نخواهند شد.

اولین جوشش مبارزه بعد از کربلا

اربعین در حادثه‌ی کربلا یک شروع بود؛ یک آغاز بود... خاصیت محیط اختناق این است که مردم فرصت و جرئت این را پیدا نمی‌کنند که حقایقی را که فهمیده‌اند، در عمل خودشان نشان بدهند... خیلی‌ها از زبان زینب کبری علیها السلام یا امام سجاد علیه السلام یا از دیدن وضع اسرا، خیلی چیزها را فهمیدند، ولی کی جرئت می‌کرد، کی توانائی این را داشت که در مقابل آن دستگاه ظلم و استکبار و استبداد و اختناق، آنچه را که فهمیده است، بروز دهد؟ مثل یک عقده‌ای در گلوئی مؤمنین باقی بود. این عقده روز اربعین اولین نشت را خورد؛ اولین جوشش در روز اربعین در کربلا اتفاق افتاد.

• ۱۳۸۷/۱۱/۲۸

حفظ خاطره شهادت در برابر طوفان تبلیغات

اهمیت اربعین در آن است که در این روز، با تدبیر الهی خاندان پیامبر صلی الله علیه و آله، یاد نهضت حسینی برای همیشه جاودانه شد و این کار پایه‌گذاری گردید. اگر بازماندگان شهدا و صاحبان اصلی، در حوادث گوناگون به حفظ یاد و آثار شهادت کمر نبندند، نسلهای بعد، از دستاورد شهادت استفاده‌ی زیادی نخواهند برد... به همان اندازه که مجاهدت حسین بن علی علیه السلام و یارانش به عنوان صاحبان پرچم، با موانع برخورد داشت و سخت بود، به

همان اندازه نیز مجاهدت زینب علیها السلام و مجاهدت امام سجاد علیه السلام و بقیه‌ی بزرگواران، دشوار بود... درسی که اربعین به ما می‌دهد، این است که باید یاد حقیقت و خاطره‌ی شهادت را در مقابل طوفان تبلیغات دشمن زنده نگه‌داشت.

• ۱۳۶۸/۰۶/۲۹

رسانه پر قدرت عاشورا

اهمّیت اربعینِ اوّل این بود که رسانه‌ی پر قدرت عاشورا است. از روز عاشورا تا روز اربعین این چهل روز، چهل روز فرمانروایی منطق حق در میان دنیای ظلمانی حاکمیت بنی امیه و سفیانی‌ها بود. رسانه‌ی حقیقی [یعنی] فریاد زینب کبری، فریاد حضرت سجاد؛ در کجا؟ در کوفه، در شام، در آنجایی که ظلمات محض بود؛ اینها بزرگ‌ترین رسانه بود. همینها بود که عاشورا را نگه داشت، همینها بود که عاشورا را به امروز رساند. تاریخ و ریشه‌ی این روز اربعین و ماجرای اربعین این است. آن روز اهل بیت علیهم السلام طوفانی به پا کردند با این حرکت چهل روزه؛ یک طوفان به پا شد در آن اختناق عجیب.

• ۱۳۹۸/۰۷/۲۱

اوج مجاهدت همراه با تبیین

این چهل روزی که از عاشورا تا اربعین اتفاق افتاده، یکی از مقاطع بسیار مهم تاریخ اسلام است. روز عاشورا در اوج اهمیت است و این چهل روزی هم که بین عاشورا و اربعین هست، تالی تلوروز عاشورا است. اگر روز عاشورا اوج مجاهدت همراه با فداکاری است، این چهل روز، اوج مجاهدت همراه با تبیین، همراه با افشاگری، همراه با توضیح [است]... این حرکت عظیم، این صبر فوق العاده‌ی خاندان پیغمبر به پیشوایی زینب کبری (سلام الله علیها) و امام سجاد (علیه السلام) بود که توانست حادثه‌ی کربلا را ماندگار کند و به معنای واقعی کلمه این تبیین مکمل آن فداکاری بود.

● ۱۴۰۰/۰۷/۰۵

شروع جاذبه مغناطیس حسینی

شروع جاذبه‌ی مغناطیس حسینی، در روز اربعین است. جابر بن عبدالله را از مدینه بلند می‌کند و به کربلا می‌کشد. این، همان مغناطیسی است که امروز هم با گذشت قرنهای متمادی، در دل من و شماست. کسانی که

معرفت به اهل بیت دارند، عشق و شور به کربلا همیشه در دلشان زنده است. این از آن روز شروع شده است.

● ۱۳۸۵/۰۱/۰۱

ماجرای زیارت جابر بن عبدالله انصاری در روز اربعین

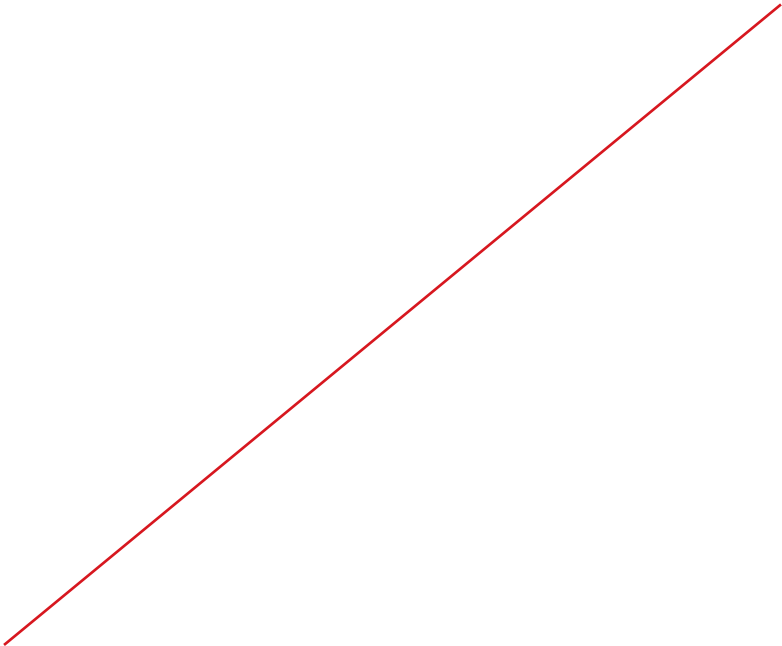
در روز اربعین بعد از آن روزهای تلخ و آن شهادت عجیب، اولین زائران ابا عبدالله الحسین علیه السلام بر سر قبر امام معصوم شهید جمع شدند. از جمله کسانی که آن روز آمدند، یکی «جابر بن عبدالله انصاری» است و یکی «عطیه بن سعد عوفی» که او هم از اصحاب امیرالمؤمنین علیه السلام است... «عطیه» می‌گوید: وقتی به آن جا رسیدیم، خواستیم به طرف قبر برویم، اما این پیرمرد گفت اول دم شطّ فرات برویم و غسل کنیم. در شطّ فرات غسل کرد، سپس قطیفه‌ای به کمر پیچید و قطیفه‌ای هم بر دوش انداخت؛ مثل کسی که می‌خواهد خانه‌ی خدا را طواف و زیارت کند، به طرف قبر امام حسین علیه السلام رفت. ظاهراً او نابینا هم بوده است. می‌گوید با هم رفتیم، تا نزدیک قبر امام حسین علیه السلام رسیدیم. وقتی که قبر را لمس کرد و شناخت، احساساتش به جوش آمد. این پیرمرد که لابد حسین بن علی علیه السلام را بارها در آغوش پیامبر دیده بود، با صدای بلند سه مرتبه صدا زد: یا حسین، یا حسین، یا حسین.

● ۱۳۷۸/۰۳/۱۴

میعادگاه شیعیان در سرزمین مقدس

یادآوری خاطره‌ی عاشورا و خاطره‌ی آن جهاد و ازخودگذشتگی و فداکاری عظیم، در روز اربعین انجام می‌گرفته؛ و در آن سرزمین. اگر امروز هم بتوانند شیعیان آن سرزمین پاک و مقدّس را یک چنین میعادى قرار بدهند، البتّه بسیار کار بجا و جالبی خواهد بود و هم دنباله‌گیری از راهی است که ائمه‌ی هدی علیهم‌السلام به ما ارائه دادند.

۱۳۵۲/۱۲/۲۴ •

قیامهای
بعداز
اربعین

شکل گرفتن نهضت توابین بعد از زیارت کربلا

اولین نهضتی که بعد از عاشورای حسینی از طرف شیعیان به وجود آمد، نهضت توابین بود. اینها آمدند در آن مرقد پاک دور هم جمع شدند، مبلغ زیادی اشک ریختند... گمانم گفته‌ام یک شبانه‌روز یا دو شبانه‌روز اتصالاً اشک [ریختند]؛ بعد از این گریه‌ها بود که دست به دست هم دادند، تصمیم گرفتند که بروند تا جانشان را در راه خدا بدهند و تا کشته نشده‌اند، دست از جنگ برندارند و از این جنگ زنده برنگردند؛ همین هم شد. مردمان بزرگی؛ سلیمان بن سرد خزاعی - صحابی امیرالمؤمنین، حواری امام حسن - و امثال اینها رفتند و آنجا جان دادند و کشته شدند؛ [شروعش] از کربلا بود؛ ببینید چه این حقیقت جلوه‌دار و جلوه‌گری بوده در آن روزگار! در ذهن مردم ما امروز البته، این حقیقت به آن زیبایی و به آن شکوهمندی باقی نمانده؛ جور دیگر است. بنابراین، مسئله‌ی اربعین یک مسئله‌ی مهمی است.

● ۱۳۵۲/۱۲/۲۴

شروع قیام مختار بعد از اربعین

از همین جا [زیارت اربعین] بود که ماجرای توابین به وجود آمد؛ اگرچه ماجرای توابین سرکوب شد؛ اما بعد با فاصله‌ی کوتاهی ماجرای قیام مختار و بقیه‌ی آن دلاوران کوفه اتفاق افتاد و نتیجه‌ی در هم پیچیده شدن دودمان بنی امیه‌ی ظالم و خبیث بر اثر همین شد. البته بعد از او سلسله‌ی مروانی‌ها آمدند؛ اما مبارزه ادامه

پیدا کرد؛ راه باز شد. این خصوصیت ربیعین است. یعنی در ربیعین افشاگری هم هست، عمل هم هست، تحقق هدفهای آن افشاگری هم در ربیعین وجود دارد.

● ۱۳۸۷/۱۱/۲۸

شروع نهضت «ابن طباطبا» با پیمان وفاداری در کربلا

یکی از بزرگ‌ترین نهضت‌های شیعه در دوران تاریخ خلفای بنی عباس، نهضت «ابن طباطبا» است... یک نهضت عجیبی به راه انداخت و فتح کردند و پیروز شدند؛ بخش مهمی از عالم اسلام را قبضه کردند، حکومت تشیع و حکومت علوی را بر سر پا کردند... منتها البته این بزرگوار در اثناء بیمار شدند و از دنیا رحلت کردند و این وسیله‌ای شد که بعد، آن موفقیّت و کامیابی باقی نماند و بعد از چند سال، البته نهضت شکست خورد؛ لکن چند سالی بر سر کار بودند. این بزرگوارها هم وقتی میخواستند شروع کنند، آمدند کربلا. اوّلی که خواستند شروع کنند، با آن ابوالسّرایا و همه‌ی آن شیعیانی که همراهشان بودند آمدند کربلا، بر سر قبر حسین بن علی (صلوات الله علیه) پیمان برادری و وفاداری بستند.

● ۱۳۵۲/۱۲/۲۴

اهمیت
زیارت
أربعین

کنگره جهانی شیعیان در روز اربعین و در سرزمین کربلا

می‌دانید یکی از علائم ایمان زیارت اربعین است؟ ... شیعه یک جمع متفرقی بود... اما مثل دانه‌های تسبیح، یک رشته و یک نخ، همه‌ی اینها را به هم وصل می‌کرد. آن رشته چه بود؟ رشته‌ی اطاعت و فرمان‌بری از مرکزیت تشیع، از رهبری عالی تشیع یعنی امام... ممکن بود دو نفر از حال هم خبر نداشته باشند، اما بودند کسانی که از حال همه باخبر بودند... فقط یک عیبی کار آنها داشت و آن اینکه همدیگر را کمتر میدیدند. اهل یک شهر و شیعیان یک منطقه، البته یکدیگر را میدیدند، اما یک کنگره‌ی جهانی لازم بود برای شیعیان روزگار ائمه علیهم‌السلام. این کنگره‌ی جهانی را معین کردند، وقتش را هم معین کردند؛ گفتند در این موعد معین، در آن کنگره هرکس بتواند شرکت کند. آن موعد، روز اربعین است؛ و جای شرکت، سرزمین کربلا است؛ چون روح شیعه روح کربلائی است، روح عاشورائی است.

خلاصه نهضت حسینی در عبارات زیارت اربعین

یک جمله در زیارت اربعین امام حسین علیه الصلاة والسلام ذکر شده است که مانند بسیاری از جملات این زیارتها و دعاها، بسیار پرمغز و در خور تأمل و تدبّر است. آن جمله این است: «و بذل مهجته فیک» یعنی حسین بن علی، جان و خون خود را در راه تو داد؛ «لیستنقذ عبادک من الجهالة»؛ تا بندگان تو را از جهل نجات دهد؛ «و حیره الصّلاة»؛ و آنها را از سرگردانی ناشی از ضلالت و گمراهی برهاند. این یک طرف قضیه، یعنی طرف قیام کننده؛ حسین بن علی علیه السلام است. طرف دیگر قضیه، در فقره‌ی بعدی معرفی می‌شود: «و قد توازر علیه من غرته الدنيا و باع حظه بالارذل الأدنی»؛ نقطه‌ی مقابل، کسانی بودند که فریب زندگی، آنها را به خود مشغول و دنیای مادی، زخارف دنیایی، شهوات و هواهای نفس، از خود بی خودشان کرده بود؛ «و باع حظه بالارذل الأدنی»؛ سهمی را که خدای متعال برای هر انسانی در آفرینش عظیم خود قرار داده است به بهای پست و ناچیز و غیر قابل اعتنایی فروخته بودند. این، خلاصه‌ی نهضت حسینی است.

حماسه
راه‌پیمایی
اربعین

الف) اهمیت

راهپیمایی اربعین؛ قوت اسلام

یکی از مصادیق قوّت را امروز دنیای اسلام دارد مشاهده میکند و آن، راهپیمایی اربعین است؛ وَ أَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ. راهپیمایی اربعین قوّت اسلام است، قوّت حقیقت است، قوّت جبهه‌ی مقاومت اسلامی است که این جور اجتماع عظیم میلیونی راه می‌افتند به سمت کربلا، به سمت حسین، به سمت قلّه و اوج افتخار فداکاری و شهادت که همه‌ی آزادگان عالم باید از او درس بگیرند.

● ۱۳۹۸/۰۷/۲۱

موهبت بزرگ الهی

پاداشی که خدای متعال به شهید معمولی میدهد این را خدای متعال میگوید «أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ * فَرَحِينَ بِمَاءِ تُهْمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ! وَ يَسْتَبْشِرُونَ بِالَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُوا بِهِمْ مِنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ»؛ [وقتی] خدای متعال درباره‌ی یک شهید معمولی این جور حرف میزند، خب اجر شهیدی مثل حسین بن علی علیه السلام که شهادت او قابل مقایسه‌ی با هیچ شهادتی نیست... اصلاً قابل مقایسه نیست با اجر یک شهید معمولی. از جمله‌ی این اجرها و پاداشها این است که: وَ اجابَةَ الدُّعَاءِ عِنْدَ قَبْرِهِ. در کنار قبر حسین بن علی علیه السلام شما دعا کنید، دعائتان مستجاب است. [واقعاً] دعا کنید؛ لقلقه‌ی لسان نباشد؛ بخوانید و بخواهید خدا را، خدای

متعال وعده کرده است که اجابت خواهد کرد. اینهایی که میروند این راه را پیاده طی میکنند و میرسانند خودشان را به آنجا در این پیاده‌روی اربعین واقعاً یک موهبت بزرگ الهی را خدای متعال در اختیار اینها گذاشته.

● ۱۳۹۸/۰۷/۰۱

روزهایی که جزء عمر انسان حساب نمی‌شود...

از جمله‌ی اجرها و پاداش‌ها در برابر شهادت امام حسین علیه السلام این موارد است: **وَلَا تُعَدُّ أَيَّامُ زَائِرِيهِ جَائِيًّا وَرَاجِعًا مِنْ عُمْرِهِ**. اگر خدای متعال مثلاً فرض کنید که ده هزار روز به شما عمر داده باشد، این چند روزی که در حال رفت و آمد به سمت قبر این بزرگوار هستید، جزو اینها حساب نمیشود؛ این اضافه‌ی بر آن تعداد روزهایی است که خدای متعال مقدر کرده که عمر شما باشد؛ این جزو آنها نیست، از عمرتان حساب نمیشود؛ این اضافه است، سرریز عمر است.

● ۱۳۹۸/۰۷/۰۱

حرکتِ عشق و ایمان

پدیده‌ی بی‌نظیر و بی‌سابقه‌ای هم در این سالهای اخیر به وجود آمده و آن، پیاده‌روی میان نجف و کربلا یا بعضی از شهرهای دورتر از نجف تا کربلا است؛ بعضی از بصره، بعضی از مرز، بعضی از شهرهای دیگر، پیاده

راه می‌افتند و حرکت میکنند. این حرکت حرکت عشق و ایمان است؛ ما هم از دور نگاه میکنیم به این حرکت، و غبطه میخوریم به حال آن کسانی که این توفیق را پیدا کردند و این حرکت را انجام دادند:

گرچه دوریم به یاد تو سخن می‌گوییم بُعد منزل نبود در سفر روحانی

● ۱۳۹۴/۰۹/۰۹

گسترش معرفت به امام حسین عَلَيْهِ السَّلَامُ

ما نه فقط در دوران خودمان در دنیا، بلکه در تاریخ هم سراغ نداریم یک چنین اجتماعی [اجتماع اربعین حسینی]، یک چنین حرکتی را هر سال، و هر سال گرم‌تر از سال قبل اتفاق بیفتد؛ بی‌ظنیر است. این حرکت حسینی [پیاده روی اربعین] در گسترش معرفت به امام حسین عَلَيْهِ السَّلَامُ نقش دارد. اربعین با این حرکتی که عمدتاً بین نجف و کربلا در راه‌پیمایی هر سال به وجود می‌آید بین‌المللی شد؛ چشمهای مردم دنیا به این حرکت دوخته شد؛ امام حسین عَلَيْهِ السَّلَامُ و معرفت حسینی به برکت این حرکت عظیم مردمی بین‌المللی شد، جهانی شد.

● ۱۳۹۸/۰۶/۲۷

انتشار جهانی پیام امام حسین عَلَيْهِ السَّلَامُ

ما امروز احتیاج داریم که حسین بن علی را به دنیا بشناسانیم... امروز با صدها وسیله علیه اسلام و علیه معارف اسلامی تبلیغ میشود؛ در مقابل این حرکت خصمانه‌ی جبهه‌ی کفر و استکبار، حرکت معرفت‌حسینی میتواند یک‌تنه سینه سپر کند، بایستد و حقیقت اسلام را، حقیقت قرآن را به دنیا معرفی کند. منطق حسین بن علی علیه السلام، منطق دفاع از حق است، منطق ایستادگی در مقابل ظلم و طغیان و گمراهی و استکبار است. این منطق امام حسین است؛ امروز دنیا به این منطق نیازمند است؛ امروز دنیا شاهد حاکمیت کفر و استکبار و حاکمیت فساد است، دنیا شاهد حاکمیت ظلم است؛ این پیام امام حسین، پیام نجات دنیا است؛ حرکت عظیم اربعین این پیام را در دنیا منتشر میکند و به فضل الهی و به حول و قوه‌ی الهی و به توفیق الهی، این حرکت بایستی روزبه‌روز تقویت بشود.

● ۱۳۹۸/۰۶/۲۷

رسانه بی‌همتا

امروز در دنیای پیچیده‌ی پُرتبلیغات و پُرهیاهویی که بر بشریت حاکم است، این حرکت اربعین، یک فریاد رسا و یک رسانه‌ی بی‌همتا است. چنین چیزی وجود ندارد دیگر در دنیا: اینکه میلیونها انسان راه می‌افتند،

نه فقط از یک شهر یا یک کشور [بلکه] از کشورهای مختلف، و نه فقط از یک فرقه‌ی اسلامی [بلکه] فِرَق مختلف اسلامی و حتّی بعضی ادیان غیر اسلامی. این وحدت حسینی [است].

● ۱۳۹۸/۰۷/۲۱

متعلق به همه سلايق گوناگون

نه راهپیمایی بیست و دوّم بهمن مربوط به یک سلیقه‌ی سیاسی است و نه جلسات محرم و ماه رمضان و اعتکاف و راه‌پیمایی اربعین مربوط به یک سلیقه‌ی سیاسی است، [بلکه] مربوط به همه‌ی ملت ایران و مربوط به همه‌ی سلايق گوناگون کشور است.

● ۱۳۹۶/۰۱/۰۱

نماد حضور پیروان و علاقمندان اهل بیت عَلَيْهِمُ السَّلَام

خوشا به حال آن کسانی که در حال پیاده‌روی هستند یا پیاده‌روی خواهند کرد و به زیارت اربعین خواهند رسید و آن زیارت خوش مضمون روز اربعین را إِنْ شَاءَ اللَّهُ خطاب به حضرت خواهند خواند. ما هم اینجا با شوق و با حسرت نگاه میکنیم به این گامهایی که:

هزاران گام در راه است و دل مشتاق و من حیران

که چون ره میتوانم یافتن سوی درون من هم

الحمد لله جوانهای ما راه را پیدا کردند و میلیونها نفر از مردم ما و مردم

غیر ما، مردم عراق و دیگران، در این راه حرکت میکنند، این هم یکی از حوادث بسیار برجسته‌ای است که خدای متعال مَت گذاشته بر ما و این حادثه را برای ما خلق کرده است؛ این شد یک نماد. همیشه اربعین پیاده‌روی بود اما این حرکت عظیم که یک نماد بسیار زیبا و پرشکوهی از حضور پیروان اهل بیت و علاقمندان به اهل بیت هست؛ این نبود، ما این را نداشتیم، این را خدای متعال در اختیار ما گذاشت، خدا را بایستی شاکر باشیم.

● ۱۳۹۶/۰۸/۱۵

یکی از شعائرالله

این کسانی که این راه را طی کردند و این حرکت عاشقانه را و مؤمنانه را دارند انجام میدهند، واقعاً دارند حسنه‌ای را انجام میدهند. این یک شعار بزرگ است، لا تُجَلُّوا شَعَائِرَ اللَّهِ، این بلاشک جزو شعائرالله است. جا دارد که امثال بنده که محرومیم از این جور حرکتها عرض بکنیم که «یا لیتنا کتّا معکم فنفوز فوزاً عظیماً». این حرکت حرکت عشق و ایمان است؛ هم در آن ایمان و اعتقاد قلبی و باورهای راستین، تحریک‌کننده و عمل‌کننده است؛ هم عشق و محبت. تفکر اهل بیت و تفکر شیعی همین جور است؛ ترکیبی است از عقل و عاطفه، ترکیبی است از ایمان و عشق؛ ترکیب این دو.

● ۱۳۹۴/۰۹/۰۹

دست قدرت خدا

معمولاً در این جور پدیده‌هایی [مانند پیاده روی اربعین] که انسان مشاهده میکند که تبلیغاتی برای آن انجام نگرفته لکن ناگهان یک پدیده‌ای در محیط دید انسان بُروز میکند، دست خدایی مشهودتر از همه جای دیگر است... شما ببینید برای اینکه ده هزار نفر، پنجاه هزار نفر را یک جا جمع کنند، چقدر تلاش تبلیغاتی در دنیا انجام میگیرد، آخرش هم نمیشود. اینجا با وجود موانع فراوان، از ایران فقط دو میلیون نفر برای پیاده‌روی هشتاد کیلومتری - برای پیاده‌روی، نه برای لذت بردن و در هتل لمیدن - بلند میشوند میروند کربلا؛ چند برابر آن [هم] از خود عراق و از مناطق دیگر؛ این یک حادثه‌ی الهی است، این یک پدیده‌ی الهی است؛ این نشان دهنده‌ی این است که این راه، راه عشق است؛ منتها نه عشق مجنونانه، عشق همراه بصیرت؛ مثل عشق اولیا به خدا؛ اَللّهُمَّ ارْزُقْنِي حُبَّكَ وَ حُبَّ مَنْ يُحِبُّكَ وَ حُبَّ كُلِّ عَمَلٍ يُوصلُنِي اِلَى قُرْبِكَ؛ این حُب و این عشق، عشق همراه با بصیرت است؛ میدانند، میفهمند و این جاذبه او را میکشد، این مغناطیس او را میکشد.

● ۱۳۹۵/۰۹/۰۳

حضور میلیونی، نشانه اوج‌گیری تفکر مبارزه

راه‌پیمایی عظیم اربعین واقعاً یک پدیده است، یک پدیده‌ی الهی است، یک پدیده‌ی معنوی است. حقیقتاً قابل توصیف نیست؛ مثل خیلی از

این پدیده‌های مهم الهی، درست قابل تفسیر هم نیست؛ یعنی نمیشود این حادثه را تحلیل کرد. این جور این جمعیت عظیم میلیونی راه بیفتند، در ظرف چند سال این تحقق پیدا کند، شکل پیدا کند! بله، در گذشته راه‌پیمایی بود، اما این خبرها نبود. ما اطلاع داریم که در ایام مختلف، چه اربعین، چه غیر اربعین - در خصوص اربعین یا بعضی اوقات دیگر - طلاب از نجف و جاهای مختلف عراق حرکت میکردند میرفتند، جمعیت‌های فراوانی هم بودند. اما این جمعیت عظیم میلیونی از جاهای مختلف دنیا - چند میلیون از ایران و میلیون‌ها از خود عراق و از کشورهای دیگر - این حرکت عظیم، با وجود تهدیدهای تروریستی‌ای که همیشه وجود داشته و امروز هم وجود دارد، یک پدیده‌ی فوق‌العاده عظیمی است؛ خیلی مهم است. این نشان‌دهنده‌ی اوج گرفتن همین تفکر مبارزه‌ی در راه خدا و در راه اسلام و آمادگی عمومی و همگانی در این راه است. و امیدواریم که خداوند متعال برکت بدهد به این حرکتها و برکت بدهد به مردم.

● ۱۳۹۶/۰۸/۲۲

پاسخی به نیاز دنیای اسلام

حماسه‌ی اربعین یک پدیده‌ی فوق‌العاده‌ای است که به لطف و فضل الهی در هنگامی که دنیای اسلام نهایت نیاز را به این چنین حماسه‌ای دارد، به وجود آمده است.

● ۱۳۹۷/۰۷/۱۲

الگوی دستیابی امت اسلام به عزت

حادثه‌ی عجیبی بود، اربعین کربلا. این راه را دشمنان اسلام و دشمنان اهل بیت به خیال خود مسدود کرده بودند. ببینید چه حرکت عظیمی اتفاق افتاد! وقتی حتی جسمها در کنار هم قرار میگیرند، این جور انعکاس پیدا میکند. اگر ما با هم باشیم، کشورهای اسلامی، ملت‌های مسلمان - سنی و شیعه و فرق مختلف تسنن و تشیع - با یکدیگر دلهایشان صاف باشد، نسبت به یکدیگر سوءظن نداشته باشند، سوءنیت نداشته باشند، به یکدیگر اهانت نکنند، ببینید در دنیا چه اتفاقی خواهد افتاد؛ چه عزتی برای اسلام درست خواهد شد! وحدت؛ وحدت.

● ۱۳۹۳/۱۰/۱۹

راه پیمایی میلیونی اربعین مدیون فداکاری شهدای مدافع حرم

حرکت شهدای مدافع حرم که در این برهه، در خارج از کشور به شهادت رسیدند، در واقع شبیه حرکت آن کسانی است که با جان خودشان توانستند قبر حضرت اباعبدالله را حفظ کنند. یک روز بود که خلفای بنی عباس همت گماشته بودند که قبر مطهر حضرت اباعبدالله و لابد به تبع آن بقیه‌ی قبور مطهره را از بین ببرند؛ عده‌ای با جان خودشان نگذاشتند؛ گفتند اگر بیایید، دستتان را قطع میکنیم، پایتان را قطع میکنیم، شما را به قتل میرسانیم؛ درعین حال رفتند. همان رفتن‌ها بود

که حالا به بیست میلیون زائر پیاده‌ی اربعین رسیده. اگر آنجا کسانی فداکاری نمی‌کردند، امروز شوکت و هیمنه‌ی محبت ابا عبدالله الحسین علیه السلام این جور دنیا را فرا نمی‌گرفت که شما می‌بینید در راه‌پیمایی اربعین، از کشورهای مختلف، از فارس و ترک و کشورهای اروپایی و حتی از آمریکا افرادی بلند میشوند می‌آیند آنجا. این را چه کسی کرد؟ خشت اول و اصلی این کار را همان کسانی گذاشتند که در واقع جانشان را برای زیارت قبر ابا عبدالله علیه السلام فدا کردند.

● ۱۳۹۷/۱۲/۲۲

اربعین جهانی تر خواهد شد

اربعین جهانی شد و جهانی تر هم خواهد شد؛ این خون حسین بن علی است که بعد از ۱۴۰۰ سال دارد می‌جوشد و روزه‌روز تازه‌تر میشود، روزه‌روز زنده‌تر میشود؛ این همان پیام عاشورا است که از حلقوم ابا عبدالله و حلقوم زینب کبری علیهما السلام در نهایت غربت و تنهایی صادر شد و امروز فضای عالم را فرا گرفته است و فرا می‌گیرد. حسین علیه السلام متعلق به انسانیت است؛ ما شیعیان افتخار می‌کنیم که پیرو امام حسین هستیم، اما امام حسین فقط متعلق به ما نیست؛ مذاهب اسلامی، شیعه و سنی، همه زیر پرچم امام حسین هستند. در این راه‌پیمایی عظیم حتی کسانی که متدین به اسلام هم نیستند شرکت می‌کنند و این رشته ادامه خواهد داشت ان شاء الله؛ این یک آیت عظمایی است که خدای متعال دارد نشان می‌دهد. در روزگاری که دشمنان اسلام و دشمنان امت اسلامی با

انواع و اقسام ابزارها و وسایل، با پول، با سیاست، با سلاح علیه امت اسلامی دارند کار میکنند، خداوند متعال ناگهان حادثه‌ی راه‌پیمایی اربعین را این جور عظمت میدهد، این جور جلوه میدهد. این آیت عظمای الهی است، این نشانه‌ی اراده‌ی الهی بر نصرت امت اسلامی است، این نشان میدهد که اراده‌ی خدای متعال بر نصرت امت اسلامی تعلق گرفته است.

● ۱۳۹۸/۰۶/۲۷

ب) بازتاب رسانه‌ای

بزرگ‌ترین گردهمایی عالم

اگر ملت‌های کشورهای اسلامی در همه‌ی این منطقه‌ی وسیع نه در جزئیات، [بلکه] در جهت‌گیری‌های کلی با یکدیگر همراه باشند، دنیای اسلام به اوج ترقی و تعالی خواهد رسید... هر جا نمونه‌هایی از این اجتماع را ما مشاهده کردیم، ولو تنها، جسمها در کنار هم قرار گرفتند، دیدیم انعکاس آن در دنیا مایه‌ی شرف و آبروی اسلام و مسلمین شد؛ مایه‌ی آبروی پیغمبر شد... شما ملاحظه کردید در اربعین حسینی میلیون‌ها انسان در کنار هم قرار گرفتند؛ خود این حرکت عظیم یک جمعی از مسلمانها - البته مخصوص شیعه نبود، سنیها هم بودند - که در دنیا انعکاس

پیدا کرد، تعظیم کردند؛ تجلیل کردند؛ آن را بزرگترین گردهمایی عالم به حساب آوردند؛ چه کسانی؟ آنهایی که دارند مسائل اسلامی را رصد میکنند.

● ۱۳۹۳/۱۰/۱۹

«توطئه سکوت» و «تحلیل خصمانه» دشمن

پدیده‌ی اربعین یک پدیده‌ی غیر قابل توصیفی است، اصلاً بی‌نظیر است؛ یک رزمایش عظیم و شگفتی‌ساز است این حرکت فوق‌العاده، در دنیا دیگر نظیری ندارد. غربی‌ها هم نمیتوانند درک کنند این حرکت را که یعنی چه، چطور میشود؟ لذا شما می‌بینید دستگاه‌های تبلیغاتی‌شان اولاً چند سال که سکوت میکنند، «توطئه‌ی سکوت»؛ [در حالی که] کمترین حرکتی را در هر جای دنیا اینها منعکس میکنند، چند سال اینها اصلاً اسم این حرکت عظیم مردمی را نیاوردند، اشاره‌ای به آن نکردند، تصویری از آن منتشر نکردند... یک مقداری [به آن] پرداختند، تحلیل‌های خصمانه، تحلیل‌های غلط کردند که از نظر مؤمنان به این راه، تحلیل‌های بلاهت‌آمیزی است. امثال این رادیوی انگلیس و امثال اینها تحلیل خصمانه کردند. این نشان‌دهنده‌ی این است که فوراً این سرچشمه‌ی فیاض، بشدت آنها را دستپاچه کرده، نمیتوانند تحلیلش کنند.

● ۱۳۹۷/۰۸/۱۲

آشکار شدن حقیقت اربعین

حالا در دنیا سعی میکنند که نگذارند این نورافکن قوی [حادثه‌ی راه‌پیمایی اربعین] دیده بشود، لکن نمیتوانند، دیده خواهد شد؛ سعی میکنند دیده نشود یا تحریفش کنند، [اما] هیچ‌کدام به جایی نمیرسد؛ وقتی ادامه دادید حرکت را، ناچار، حقیقت خود را آشکار خواهد کرد.

● ۱۳۹۵/۰۹/۰۳

ج) میزبانی مردم عراق

ارتباط دوستانه دو ملت ایران و عراق

راه‌پیمایی مراسم روز اربعین یک نمونه از این ارتباط دوستانه [دو ملت ایران و عراق] است به‌گونه‌ای که مردم عراق در پذیرایی از زائران ایرانی، از انفاق و محبت و ارادت چیزی کم نمی‌گذارند. مسئولان دو کشور ایران و عراق، باید از این فضا و فرصت برای منافع دو کشور بیشترین استفاده را بکنند.

● ۱۳۹۴/۰۹/۰۳

بزرگواری حداکثری مردم عراق در میزبانی

دل‌های همه‌ی زائران ایرانی بعد از بازگشت [از راه‌پیمایی اربعین]، مملو از تشکر از میهمان‌نوازی مردم عراق بود و این نشانگر بزرگواری حداکثری عراقی‌ها در میزبانی از زائران ایرانی است و این میهمان‌نوازی و ارتباط همراه با مهر و محبت میان دو ملت جز با زبان هنر قابل بیان نیست.

● ۱۳۹۷/۰۸/۲۶

رفتار عاشقانه معنوی مردم عراق در دنیای مادی

میهمان‌نوازی و گرم‌دراسـتقبال از زائران اربعین حسینی یکی دیگر از صفات ممتاز مردم عراق است. این رفتار عاشقانه‌ی معنوی در دنیای امروز مادی بسیار مهم و قابل توجه است و هنوز به‌درستی عمق این فضیلت مردم عراق شناخته نشده است.

● ۱۳۹۴/۰۳/۲۷

برقراری فضای برادری توسط مراجع عظام عراق

از صمیم قلب، خودم و از طرف ملت بزرگ ایران تشکر میکنم، هم از شما موکب داران که در ایام اربعین کرامت را و رحمت و مودت را به منتها درجه رسانده‌اید، هم از همه‌ی ملت بزرگ عراق و هم از مسئولین در دولت عراق که امنیت را و فضا را و زمینه را فراهم کرده‌اند، هم بخصوص از علمای بزرگوار و مراجع عظام عراق که فضای زیارت را، فضای برادری بین آحاد مردم و بین دو ملت را فراهم کرده‌اند؛ حقیقتاً جای تشکر دارد.

● ۱۳۹۸/۰۶/۲۷

بی نظیر بودن رفتار کریمانه مردم عراق در دنیا

آنچه برای ما نقل میشود از رفتار شما برادران عزیز عراقی در مواکب میان راه و رفتار کریمانه‌ی شما با زائران حسینی، چیزهایی است که نظیر ندارد؛ در دنیای امروز این چیزها نظیر ندارد. همچنان که خود راه‌پیمایی اربعین در تاریخ نظیر ندارد، رفتار کریمانه‌ی شما هم حقیقتاً نظیر و شبیهی ندارد. شما کرامت اسلامی و کرامت عربی را در رفتار خودتان و اعمال خودتان نشان داده‌اید و همه به عشق سیدالشهدا علیه السلام است، به عشق حسین بن علی است؛ از روی عشق و علاقه‌ای که به امام حسین دارید،

پای زائر امام حسین را شست و شو می‌دهید، بدن او را در خستگی‌های شدید کمک می‌کنید، مالش می‌دهید، به او غذا می‌دهید، به او جای خواب می‌دهید، چون زائر حسین است. این عشق به حسین بن علی یک امر استثنائی است؛ شبیه این را در هیچ جا، در هیچ زمان سراغ نداشتیم و نداریم.

● ۱۳۹۸/۰۶/۲۷

د) توصیه‌ها

مانند حضرت زینب در میدان تبیین وارد بشوید

شما جوانان عزیز و دانشجویان عزیز... به مسئله‌ی «تبیین» اهمّیت بدهید. خیلی از حقایق هست که باید تبیین بشود... خودتان را مجهّز کنید و در این میدان وارد بشوید: در میدان تبیین و افشاگری، یعنی راهی که زینب کبری (سلام الله علیها) در این چهل روز انجام داد. عظمت این چهل روز به خاطر کاری است که این بزرگوار و حضرت سجّاد (سلام الله علیه) و بقیّه‌ای که اطراف اینها [بودند] انجام دادند و سختی‌ها را تحمّل کردند، و [اگر بخواهیم] با زبان روضه‌خوانی حرف بزنیم، در واقع در روز اربعین، زینب کبری آمد گزارش کار به امام حسین (علیه السّلام) داد که

این کارها را کردیم، این جور رفتیم، این جور تحمّل کردیم و این جور بیان کردیم و تبیین کردیم.

● ۱۴۰۰/۰۷/۰۵

پیاده روی اربعین را مغتنم بشمارید

این حرکت عظیم مردم از ایران، از کشورهای دیگر اسلامی، از هند، از اروپا، حتی از آمریکا و کشورهای دیگر، از راه‌های دور، افرادی می‌آیند در این راه‌پیمایی شرکت میکنند؛ دو روز، سه روز بیشتر یا کمتر، در این راه، پای پیاده حرکت میکنند؛ مردم عراق هم انصافاً با کمال بزرگواری و محبت پذیرایی میکنند از اینها؛ خیلی حرکت عظیم و پرمعنا و پرمغزی است و کسانی که موفق میشوند باید مغتنم بشمارند.

● ۱۳۹۴/۰۹/۰۹

زیارت‌نامه‌های ائمه را بخوانید

این زیارت ائمه علیهم‌السلام، این معاشقه‌ی معنوی با این بزرگواران، این زیارت‌های سرشار از مفاهیم عالی و ممتاز که در اختیار ما است. بعضی دنبال سند می‌گردند برای بعضی از این زیارت‌ها؛ من عرض میکنم بدون سند هم این زیارت‌ها را میشود خواند. خوب ما وقتی بخواهیم با اینها حرف بزنیم، با چه زبانی حرف بزنیم؟ کی میتوانیم با این فصاحت، با این بلاغت، با این شیوایی کلمات پیدا

کنیم، ترکیبات پیدا کنیم، مفاهیم پیدا کنیم در ذهن خودمان و با اینها حرف بزنیم؟ این زیارتها خیلی خوب است. البته این مانع از این نمیشود که انسانها همین‌طور [به شکل] دلی هم با این بزرگواران حرف بزنند - مثل کسی که با پدر خود یا با عزیز خود حرف میزند و شکایت میکند و حرف میزند - مانع از آنها نیست اما این زیارتها و زیارت‌نامه‌هایی که در اختیار ما هست هم واقعاً یکی از چیزهای مغتنمی است که بحمدالله در مکتب ما وجود دارد.

● ۱۳۹۴/۰۹/۰۹

پیوند بین برادران مسلمان را مستحکم‌تر کنید

از ده‌ها کشور در راه‌پیمایی اربعین شرکت میکنند و میهمان مردم عراق میشوند، سعی کنیم در این راه‌پیمایی پیوندهای مستحکم بین برادران مسلمان را بیشتر کنیم؛ پیوند بین عراقی و غیرعراقی، پیوند بین شیعه و سنی، پیوند بین عرب و فارس و تُرک و کُرد؛ این پیوندها مایه‌ی سعادت است، این پیوندها آیت رحمت پروردگار است. دشمن سعی در تفرقه دارد که نتوانسته است و به حول و قوه‌ی الهی نخواهد توانست. ما - ایران و عراق - دو ملت هستیم متصل به یکدیگر؛ تن‌های ما، دل‌های ما، جان‌های ما به یکدیگر متصل است؛ آنچه این اتصال را ایجاد کرده است، ایمان بالله و محبت به اهل بیت عَلَيْهِمُ السَّلَامُ است، محبت به حسین بن علی علیه السلام است؛ روزبه‌روز هم این زیاد خواهد شد ان‌شاءالله. دشمنان توطئه میکنند اما توطئه‌ی دشمنان اثری نخواهد کرد.

● ۱۳۹۸/۰۶/۲۷

شور و شوق اربعین را حفظ کنید

این حرکت عظیم میلیونی بین نجف و کربلا را، بین نجف و امام حسین را مشاهده میکنید؟ این شور و شوق را میبینید؟ این حرکت آن وقتی که لازم باشد با خطر همراه بشود، باز هم این شور و شوق در ملت ما، در مردم ما، در جوانهای ما وجود دارد؛ این را باید نگه داشت، این آن چیزی است که ضامن بقای این کشور است.

● ۱۳۹۵/۰۸/۲۶

اجتماع عظیم اربعین باید گسترش و عمق بیشتری پیدا کند

حسین اجتماع عظیمی را درست میکند. این دلها با هزاران گام در راه است، همه حرکت میکنند، همه راه می افتند به سمت آن معدن و سرچشمه‌ی معنویت و آزادگی، و این را به رخ دنیای مادی امروز میکشند. و این ان شاء الله روز به روز بایستی حرکت بیشتری بکند و گسترش بیشتری پیدا کند، و البته عمق بیشتری هم پیدا کند... اصحاب حکمت و علم بایستی در این زمینه‌ها فکر کنند، کار کنند و ان شاء الله تلاش کنند.

● ۱۳۹۸/۰۷/۲۱

از ظرفیت اربعین برای ایجاد تمدن اسلامی نوین استفاده کنیم

این مراسم [راهپیمایی اربعین] را هر چه میتوانید و هر چه میتوانیم، باید پُربارتر و معنوی‌تر کنیم؛ معنا و مضمون این مراسم را باید روزبه‌روز بیشتر کنیم؛ اهل فکر، اهل فرهنگ، اهل اقدام فرهنگی و فکری، برای این حرکت عظیم بنشینند برنامه‌ریزی کنند. امروز هدف هر مسلمان باید ایجاد تمدن اسلامی نوین باشد؛ ما امروز این را میخواهیم. ملت‌های اسلامی ظرفیتهای عظیمی دارند که اگر از این ظرفیتهای استفاده شود، امت اسلامی به اوج عزت خواهد رسید؛ ما باید به این بیندیشیم، به این فکر کنیم؛ ایجاد تمدن عظیم اسلامی، هدف نهایی ما است.

● ۱۳۹۸/۰۶/۲۷

روحیات معنوی سفر اربعین را حفظ کنید

در این جور حوادث که شما دست قدرت الهی را پشت سرش بوضوح می‌بینید و برکاتش را مشاهده میکنید، باید شکر کرد. اگر شکر کردیم میماند، اگر شکر نکردیم گرفته میشود... این حادثه‌ی راه‌پیمایی را شکر کنید. شکرش از جمله به این است که آن روحیات را، آن حالات را - که در این دو سه روزی که مشغول راه‌پیمایی بودید، آنجا مشاهده کردید یا احساس کردید - در خودتان نگه دارید؛ آن برادری را، آن مهربانی را، آن توجه به ولایت را، آن آماده شدن بدن برای تعب کشیدن را، آن ترجیح

دادن زحمت کشیدن و عرق ریختن و راه رفتن بر راحتی و تنبلی را. در
 همه‌ی امور زندگی باید این را دنبال کرد؛ این میشود شکر.

● ۱۳۹۵/۰۹/۰۳

مسئولان، راه‌پیمایی اربعین را برای مردم آسان کنند

از جمله‌ی شاخه‌های شکر، یکی این است که این کار را برای کسانی
 که عاشق این کارند، آسان کنیم که مسئولیت این به عهده‌ی مسئولان
 بخشهای مختلف کشور است. گاهی حوادثی پیش می‌آید؛ نگذارند این
 حوادث [تکرار شود]، پیشگیری کنند؛ این هم جزو شکر است. به‌هرحال
 این نعمت را قدر بدانیم، نعمت بزرگی است. و این ان‌شاءالله یک
 نعمت پایدار خواهد بود و برای ملت ایران و ملت عراق، مایه‌ی عزت و
 سربلندی و افتخار خواهد بود.

● ۱۳۹۵/۰۹/۰۳

مقررات و ضوابط را در سفر اربعین رعایت کنید

عرایض ما موجب نشود که بعضی‌ها خارج از مقررات بخواهند بلند شوند راه بیفتند و حرکت کنند؛ نه، طبق همان مقرراتی که دولت اسلامی معین کرده است؛ خب، دوستان ما در دولت نشسته‌اند فکر کرده‌اند، مقرراتی و ضوابطی برای این کار در نظر گرفته‌اند، این ضوابط حتماً مراعات بشود؛ جوری نباشد که کسانی خارج از این ضوابط بگویند «برویم همین‌طور حرکت کنیم، سر به بیابان بگذاریم - مثلاً - برویم»، این جوری مطلوب نیست؛ این ضوابط را حتماً بایستی رعایت کنند.

● ۱۳۹۴/۰۹/۰۹

در شرایط کرونا، داخل خانه زیارت اربعین را بخوانید

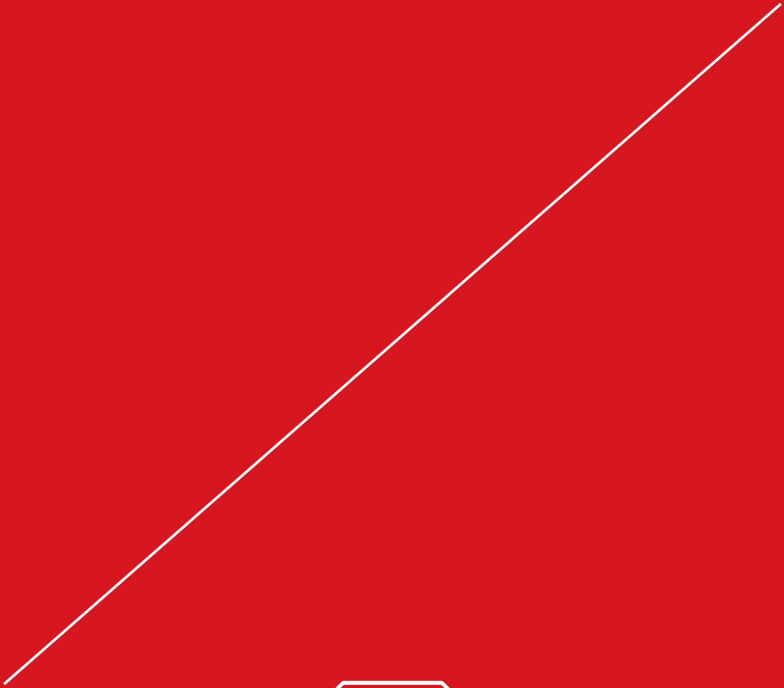
بعضی‌ها خب عاشق امام حسین هستند، عاشق اربعینند؛ [خب،] معلوم است، همه‌ی ما [هستیم]؛ حالا خیلی از شماها که خودتان رفته‌اید، بنده که محروم بودم و مشتاق هم بودم اما خب رفتن برای راه‌پیمایی اربعین، فقط متوقف به صلاحدید مسئولان ستاد ملی مربوط به کرونا است. اگر گفتند نه باید همه تابع باشند، همه باید تسلیم باشند. اینکه مثلاً فرض کنید ما بلند شویم برویم لب مرز اظهار ارادت به حضرت بکنیم،

نه [نمیشود]؛ از داخل خانه اظهار ارادت کنیم. دوسه زیارت مهم روز اربعین وارد است؛ روز اربعین، همه‌ی مردم بنشینند زیارت اربعین را با حال، با توجه بخوانند و شکوه کنند پیش امام حسین علیه السلام و بگویند یا سیدالشهداء، ما دلمان میخواست بیاییم، نشد، وضع این جوری است تا یک نظری بکنند، یک کمکی بکنند.

● ۱۳۹۹/۰۶/۳۱

موسسه تخصصی پژوهش‌های علمی و مطالعات استراتژیک